

A doktori iskola/doktori oktatási program megnevezése: ELTE Irodalomtudományi Doktori Iskola / Késő romantikus és kora modern magyar irodalom doktori oktatási program

A doktori iskola/a doktori oktatási program kódja: IR/KRM

TANEGYSÉGLISTA

IKM - Iskolarendszerű képzési modul (megszerezhető kredit:112, teljesítendő tárgy:16 db)

P/IR/xxx-1 Társtudomány 1.

7 kredit, gyakorlati jegy, kötelező, nem ismételhető

P/IR/xxx-2 Társtudomány 2.

7 kredit, gyakorlati jegy, kötelező, nem ismételhető

P/IR/xxx-3 Társtudomány 3.

7 kredit, gyakorlati jegy, kötelező, nem ismételhető

P/IR/xxx-4 Társtudomány 4.

7 kredit, gyakorlati jegy, kötelező, nem ismételhető

P/IR/KRM-5 Klasszikus művek értelmezése az ezredfordulón

7 kredit, gyakorlati jegy, kötelező, nem ismételhető

P/IR/KRM-6 Irodalom és társművészetek, irodalom és médiumok

7 kredit, gyakorlati jegy, kötelező, nem ismételhető

P/IR/KRM-7 Komparatiztika és kulturalitás

7 kredit, gyakorlati jegy, kötelező, nem ismételhető

P/IR/KRM-8 A romantika és a modernség elméletei: szakszövegolvasás

7 kredit, gyakorlati jegy, kötelező, nem ismételhető

P/IR/KRM-9 Késő romantikus és kora modern epika

7 kredit, gyakorlati jegy, kötelező, nem ismételhető

P/IR/KRM-10 Késő romantikus és kora modern líra

7 kredit, gyakorlati jegy, kötelező, nem ismételhető

P/IR/KRM-11 Disszertációs témakonzultáció 1.

7 kredit, gyakorlati jegy, kötelező, nem ismételhető

P/IR/KRM-12 Disszertációs témakonzultáció 2.

7 kredit, gyakorlati jegy, kötelező, nem ismételhető

P/IR/KRM-13 Disszertációs témakonzultáció 3.

7 kredit, gyakorlati jegy, kötelező, nem ismételhető

P/IR/KRM-14 Disszertációs témakonzultáció 4.

7 kredit, gyakorlati jegy, kötelező, nem ismételhető

P/IR/KRM-15 Disszertációs témakonzultáció 5.

7 kredit, gyakorlati jegy, kötelező, nem ismételhető

P/IR/KRM-16 Disszertációs témakonzultáció 6.

7 kredit, gyakorlati jegy, kötelező, nem ismételhető

TM - Tudományos modul (megszerzendő kredit legalább: 36, ebből 3 publikáció kötelezően teljesítendő)

P/IR-20 Tanulmányírás 1.

8 kredit, gyakorlati jegy, kötelező, nem ismételhető

P/IR-21 Tanulmányírás 2.

8 kredit, gyakorlati jegy, kötelező, nem ismételhető

P/IR-22 Tanulmányírás 3.

8 kredit, gyakorlati jegy, kötelező, nem ismételhető

P/IR-23/A, B, C* Tanulmányírás

8 kredit, gyakorlati jegy, választható, korlátlanul ismételhető

P/IR-24/A, B, C* Egyéb publikáció

4 kredit, választható, korlátlanul ismételhető

P/IR-25/A, B, C* Konferencia-előadás

4 kredit, választható, háromszor ismételhető

P/IR-26/A, B, C* Szerkesztés

4 kredit, választható, háromszor ismételhető

P/IR-27/A, B, C* Tudományszervezés / oktatásszervezés

4 kredit, választható, háromszor ismételhető

P/IR-28/A, B, C* Külföldi kutatómunka

4 kredit, választható, háromszor ismételhető

P/IR-29 Egyéb tudományos tevékenység

4 kredit, választható, nem ismételhető

*Az A, B, C a félévenkénti meghirdetést lehetővé tévő technikai megkülönböztetés, hogy azonos félévben több tanegységet is föl lehessen venni egy-egy tevékenységfajtából.

OM - Oktatási modul (megszerezhető kredit: 32, teljesítendő tárgy: 0db)**P/IR-50/A, B, C, D Heti 2 órás szeminárium vagy előadás tartása**

8 kredit, választható, négyszer ismételhető

Kurzusleírás (szakirodalom-ajánlás) kurzusonként**P/IR/KRM-5 Klasszikus művek értelmezése az ezredfordulón**

7 kredit, gyakorlati jegy, kötelező, nem ismételhető

A kurzus előadás formájában a 19. század második fele jelentős, a hazai irodalmi kánon központjához tartozó, a közoktatásban is többnyire kemelt szerepet játszó műveinek az értelmezésével – hatástörténeti aktualitásával vagy akár háttérbe szorulásának okaival – foglalkozik. Tehát a „klasszikus” jelző mibenlétére, érvényesíthetőségére is kitérvén elemzi Arany János, Madách Imre, Kemény Zsigmond, Jókai Mór, Mikszáth Kálmán és mások sokat olvasott vagy esetleg nem minden olvasói rétegnél népszerű, de a szakmában magasra értékelt szövegeit – pl. esetenként e sajátos kettősséget mutató kánoni helyzetet. Az interpretáció általános metodikai gyakorlatán belül érinti a történetiség (befogadás- és hatástörténet), a korszakolás, a kánonképzés, az alaktan, a műfajelmélet problematikáját. Nagy nyomatékot helyez az újraolvasás szükségességének tudatosítására, a változó recepciótörténeti, mediológiai, informatikai feltételek akceptálására. Ezek fényében vizsgálja a klasszikusnak nevezhető művek létmódját, közvetítésük-adaptálásuk-kiadásuk jellegzetességeit, filológiai vonatkozásait, világirodalmi és kulturális kapcsolataikat. A szakirodalom tartalmaz néhány olyan tételt is, mely a vonatkozó elméleti megfontolások applikálására hívja fel a figyelmet.

Szakirodalom:

- Ankersmit, Frank: *Narrativ Logic*, London, Boston, 1983, M. Nishoff.
- Bahtyin, Mihail: *A szó esztétikája*, Bp., 1976, Gondolat.
- Bal, Mieke: *Narratology*, Toronto, Buffalo, London, 1985, University Toronto Press.
- Barta János: *Klasszikusok nyomában* (Esztétikai és irodalmi tanulmányok), Bp., 1976, Akadémiai.
- Barta János: *A pálya ívei*, Bp., 1983, Akadémiai.
- Bényei Péter: *A történelem és a tragikum vonzásában*, Debrecen, 2007, Csokonai Könyvtár.
- Booth, Wayne: *The Rhetoric of Fiction*, Chicago, 1961, Chicago Press.
- Bori Imre: *A modern magyar irodalom irányai I-II*, Újvidék, 1985, Forum.
- Broich, Ulrich, Pfister, Manfred hrsg.: *Intertextualität*, Tübingen, 1985, Niemeyer.
- Cooper, Thomas: *Shifts in style and perspective in Zsigmond Kemény's The fanatics*, Hungarian Studies 2002/2, 277-284.
- Csűrös Miklós: „*Lesz idő, hogy visszatérhet*” (*Jegyzetek Arany János és a századforduló korszerűségéről*), Bp., 1994, Kráter.
- De Man, Paul: *Az olvasás allegóriái*, ford. Fogarasi György, Szeged, 1999, Ictus/JATE.
- De Man, Paul: *Olvasás és történelem*, ford. Nemes Péter, vál. Szegedy-Maszák Mihály, Bp., Osiris, 2002.
- Dávidházi Péter: *Per passivam resistentiam (Változatok hatalom és írás témájára)*, Bp., 1998, Argumentum.
- Derrida, Jacques: *Grammatológia, I*, ford. Molnár Miklós, Szombathely/ Párizs/Bécs/Bp., 1991, Életünk/Magyar Műhely.
- Dobos István: *Alaktan és értelemzéstörténet*, Debrecen, 1995, Csokonai Könyvtár.
- Eisemann György: *A folytatódó romantika*, Bp., 1998, Orpheusz.
- Fabri Anna: *Jókai-Magyarország*, Bp., 1991, Skiz.
- Fried István: *Öreg Jókai nem vén Jókai*, Bp, 2003, Ister.
- Fogarasi György szerk. *A romantika tétjei*, Helikon 2000/1-2.
- Füzi Izabella, Török Ervin szerk.: *A korszakok alakzatai*, Helikon 2000/3.
- Genette, Gérard: *Metalepszis. Az alakzattól a fikcióig*, Pozsony, 2006, Kalligram.
- Hansági Ágnes: *Klasszikus – korszak – kánon (Historizáció és temporalitástapasztalat az irodalomtudomány történeti koncepcióiban)*, Bp., 2003, Akadémiai.
- Hansági Ágnes: *Az Ixión-szindróma (Identitás és kánon a romantikában és a modernségben)*, Bp., 2006, Ráció.
- Hansági Ágnes, Hermann Zoltán szerk.: „*Mester Jókai*”, Bp., 2005, Ráció.
- Hajdu Péter: *Csak egyet, de kétszer. A Mikszáth-próza kérdései*, Budapest/Szeged, 2005, Gondolat/Pompeji.
- Heydebrand, Renate von hrsg.: *Kanon, Macht, Kultur*, Stuttgart/Weimar, 1998, Metzler.
- Hites Sándor: *A múltnak kútja*, Bp., 2004, JAK/Ulpus ház.
- Horváth János: *Tanulmányok*, Bp., 1956, Akadémiai.
- Horváth Károly szerk.: *Madách-tanulmányok*, Bp., 1978.
- Imre László: *Műfajok létformája XIX. századi epikánkban*, Debrecen, 1996, Csokonai Könyvtár.
- Jauss, Hans Robert: *Recepcióelmélet – esztétikai tapasztalat – irodalmi hermeneutika*, kiad. Kulcsár-Szabó Zoltán, Bp., 1997, Osiris.
- Kovács Árpád szerk.: *A regény nyelvei. Az első veszprémi regénykollokvium*, Bp., 2005, Argumentum; *A regény és a trópusok. A második veszprémi regénykollokvium*, Bp., 2006, Argumentum.
- Kulcsár Szabó Ernő: *Beszédmód és horizont (Formációk az irodalmi modernségben)*, Bp. 1996, Argumentum.
- Kulcsár Szabó Ernő: *Szöveg – medialitás – filológia*, Bp., 2004, Akadémiai.
- Martinkó András: *Teremtő idők*, Bp., 1977, Szépirodalmi.
- Mezei József: *Madách*, Bp., 1977, Magvető.
- Nagy Miklós: *Virrasztók*, Bp., 1987, Szépirodalmi.
- Nagy Miklós: *Kemény Zsigmond*, Bp., 1972, Szépirodalmi.
- Németh G. Béla: *Mű és személyiség*, Bp., 1970, Magvető.
- Németh G. Béla: *Létharc és nemzetiség (Irodalom- és művelődéstörténeti tanulmányok)*, Bp., 1976, Magvető.
- Németh László: *Az én katedrám*, Bp., 1975, Magvető/Szépirodalmi.
- Neumer Katalin: *Kemény Zsigmond három regényének elemzése*, Itk, 1986, 147-161.
- Propp, V. J.: *A mese morfológiája*, ford. Soproni András, Bp., 1975, Gondolat.
- Ricoeur, Paul: *Válogatott irodalomelméleti tanulmányok*, vál. Szegedy-Maszák Mihály, Bp., 1999, Osiris.
- Rohonyi Zoltán: „*Úgy állj meg itt, pusztán*” (*Közelítés XIX. századi irodalmunkhoz*), Bp., 1996, Balassi.
- Sötér István: *Nemzet és haladás (Irodalmunk Világos után)*, Bp., 1963, Akadémiai.
- Sötér István: *Félkör (Tanulmányok a XIX. századról)*, Bp., 1979, Szépirodalmi.
- T. Szabó Levente: *Mikszáth, a kételkedő modern*, Bp., 2007, L'Harmattan Kiadó.
- Szajbély Mihály: *Álmok álmodói (Irodalomtörténeti tanulmányok)*, Bp., 1997, Magvető.
- Szegedy-Maszák Mihály: *Kemény Zsigmond*, Bp., 1989.
- Szegedy-Maszák Mihály, Veres András szerk.: *A magyar irodalom története, II*, Bp., 2007, Gondolat.
- Szilasi László: *A selyemgubó és a „bonczoló kés”*. Bp., 2000, Osiris/Pompeji.

Szörényi László: „*Multaddal valamit kezdeni*”, Bp., 1989, Magvető.
Szörényi László: „*Álmaim is voltak, voltak...*” (*Tanulmányok a XIX. századi magyar irodalomról*), Bp., 2004, Akadémiai.
Takáts József szerk.: *A magyar irodalmi kánon a XIX. században*, Bp., 2000, Kijárat.
S. Varga Pál: *Két világ közt választhatni*, Bp., 1997, Akadémiai.
Zsigmond Ferenc: *Jókai Mór élete és művei*, Bp., 1924, MTA.

P/IR/KRM-6 Irodalom és társművészetek, irodalom és médiumok

7 kredit, gyakorlati jegy, kötelező, nem ismételtető

A tanegység előadás formájában kíséri figyelemmel a szokásosan vizsgált-hasonlított művészeti ágak – a történelmi regények kapcsán érintett képzőművészet vagy a modern líra kialakulása mentén szóba hozott zene – mellett a színpadi műfajok, pl. a korszakokban különösen népszerű opera kínálta interpretációs lehetőségeket. A kutatás eddig főleg Jókai művészete kapcsán tért ki hasonló szempontokra, a franciás romantikus epika „nyitányai” vagy *A cigánybáró* kapcsán. De kihagyhatatlan fejlemény pl. a színi hatás és a költői hatás viszonyának több évtizedes vitája (és művészi gyakorlata), mely szintén rajta hagyta a nyomát az irodalmi szövegek receptív ajánlatain. Számos poétikai hatáselem – így Arany elbeszélő költeményeinek több eljárása, a korszak regényirodalmának jeles alkotásai (Kemény Zsigmond: *Özvegy és leánya*, *A rajongók*), bontakoznak új fényben az olvasó előtt ezen intermediális reflexió közbejöttével, köztük a „képi fordulat” akceptálásával. Madách Imre drámáiak korszerű interpretációja különösen megkerülhetetlen például a korszerű színháztudományi kitekintés nélkül. Lényeges szempont az intermediális hatáselemek performatív karakterének vizsgálata. E téren olykor még a populáris műfajok, így a népszínművek is tartogatnak tanulságos meglepetéseket. Az irodalomnak a társművészetekkel összehasonlítása szorosan összefügg a medialitás kérdéskörével, a mediális áthelyeződések „eseményeivel”. Vizsgálandó és megtárgyalandó, hogy a modernitás kommunikációs bázisán módosuló receptív készségek milyen mértékben és hogyan alakítják át a befogadás feltételeit. A szakirodalom ezúttal néhány általánosabb megfontolásra és a téma aktualitására hívja fel a figyelmet elsősorban, az értelmezések gyakorlata nem mellőzheti a tájékozottságot az egyes műveknek az előző lista szerint vázolt recepcióját illetően sem.

Szakirodalom

Bacsó Béla szerk.: *Kép, fenomen, valóság*. Bp., 1997, Kijárat, Budapest.
Benjamin, Walter: *Kommentár és prófécia*. Budapest, 1969, Gondolat.
Bazin, André: *Mi a film?*, Budapest, 1995, Osiris.
Csáky M.: *Az operett ideológiája és a bécsi modernség*, Bp., Európa, 1999.
Esslin, Martin: *A dráma vetületei*, Szeged, 1998, JATEpress.
Foucault, Michel: *A szavak és a dolgok*. Bp., 2000, Osiris.
Fried István, Kelemen Zoltán: *Zene – szó... szó... szó...*, Szeged, 1995, JATE.
Hász-Fehér Katalin szerk.: *A látható könyv. Tanulmányok az irodalmi medialitás köréből*. Szeged, 2006, Tiszatáj.
Heidegger, Martin: *Die Technik und die Kehre*. Stuttgart, 1962, Klett-Cotta.
Jeney Éva, Szegedy-Maszák Mihály szerk.: *A kultúra átváltozásai – Kép, zene, szöveg*. Budapest, 2006, Balassi.
Kittler, Friedrich A.: *Aufschreibesysteme 1800/1900*, München, 1995, Wilhelm Fink.
Kittler, Friedrich A.: *Optikai médiumok*. Ráció, Budapest, 2005.
Kékesi Zoltán, Peternák Miklós szerk.: *Kép – írás – művészet*. Budapest, 2006, Ráció.
Kulcsár-Szabó Zoltán, Szirák Péter szerk.: *Az esztétikai tapasztalat medialitása*, Bp, 2004, Ráció.
Koltai Tamás: *Az ember tragédiája a színpadon*, Bp., 1990.
Kulcsár Szabó Ernő, Szirák Péter szerk.: *Történelem, kultúra, medialitás*. Bp., 2003, Balassi.
Kulcsár Szabó Ernő: *Szöveg – medialitás – filológia*. Budapest, 2004, Akadémiai.
Kulcsár Szabó Ernő, Lőrincz Csongor, Molnár G. T. szerk.: *Spielarten der Sprache*, Bp., 2004, Osiris.
Marshall McLuhan: *A Gutenberg-galaxis. A tipográfiai ember létrejötte*. Bp., , 2001, Trezor.
Monaco, James: *How to Read a Film*, London/New York, 1995.

- Németh Antal: *Az ember tragédiája a színpadon*, Bp., 1933.
- Nyíri K., Szécsi G. szerk.: *Szóbeliség és írásbeliség*. Bp., 1998, Áron.
- Oláh Szabolcs, Simon Attila, Szirák Péter szerk.: *Szerep és közeg. Medialitás a magyar kultúratudományok 20. századi történetében*. Budapest, 2006, Ráció.
- Orrey, Leslie: *Opera*, London, 1987, Thames and Hudson.
- Pethő Ágnes (szerk.): *Képtvitek. Tanulmányok az intermedialitás tárgyköréből*, Kolozsvár, 2002, Scientia.
- Pavis, Patrice: *Előadáselemzés*, Bp., 2003, Balassi.
- Pfeiffer: K. Ludwig: *A mediális és az imaginárius. Egy kultúranropológiai médiaelmélet dimenziói*, Budapest, 2005, Ráció – Magyar Műhely.
- Pfister, Manfred: *Das Drama*, München, 1997, W. Fink.
- Szajbély Mihály: *Intermediális randevú a 19. században*, Pécs, 2008, Pro Pannonia.
- Szegedy-Maszák Mihály: *Az értelmezés történetisége*, Pécs, 2006, Pannónia Könyvek.
- Szegedy-Maszák Mihály: *Szó, kép, zene. A művészetek összehasonlító vizsgálata*, Pozsony, 2007, Kalligram.
- Thomka Beáta (szerk.): *Narratívák I. Képleírás. Képi elbeszélés*, Budapest, 1998, Kijárat.

P/IR/KRM-7 Komparatiztika és kulturalitás

7 kredit, gyakorlati jegy, kötelező, nem ismételtető

Az előadás azzal a céllal társítja az összehasonlító metodikát és a kultúratudományi szempontot, hogy a világirodalmi távlat – egyébként másutt sem hiányzó – hangsúlyos megnyitásával egyrészt bővítse-gazdagítsa a kialakítandó értelmező kompetenciát, másrészt felhívja a figyelmet az európai művelődésnek a korszakra jellemző vonásaira, különös tekintettel a közép-európai régió sajátosságaira. Közép-Európa kulturális-nyelvi sokfélesége és számos konfliktusa a gyakori tematizáláson túl nyelvi-poétikai relevanciát is nyer főleg Kemény Zsigmond, Jókai Mór, Mikszáth Kálmán és Krúdy Gyula műveiben. De a Monarchia irodalma, Rilke vagy Kafka, Musil vagy Krleža stb. munkássága szintén szóba hozható a közismert 19. századi euroatlanti kánon egyes – az adott foglalkozás speciális tematikája szerint szóba kerülő – szövegeivel összehasonlító távlaton. Mindezen túl a századforduló közép-európai művelődése Freudtól Wittgensteinig említetően nyújt különböző területeken jelentős teljesítményeket. A komparatiztikai és kultúratudományi horizont természetesen nem maradhat okvetlenül korszakhatárok között, a tanegység ezúttal sem zárja ki a korábbi vagy későbbi fejlemények bevonását, így régióink akár újabb elbeszéléseit sem (néhány kézenfekvő példakaként Esterházy Péter, Závada Pál, Szilágyi István, Milorad Pavić művei említhetők), melyek hozzásegítik a hallgatókat, hogy a korábbi alkotásokra is utólagosságuk perspektívái szerint tekintsenek. Nem marad ki továbbá a fordítás és a gender problematikája sem, az adott előadás felvetéseitől függően.

Szakirodalom:

- Assman, Jan: *A kulturális emlékezet*, Bp, 1999, Atlantisz.
- Bachmann-Medick, Doris szerk.: *Kultur als Text*, Frankfurt a. M, 1996, Fischer
- Bednatics G., Bengi L., Kulcsár Szabó E., Szegedy-Maszák M. szerk.: *Az irodalmi szöveg antropológiai horizontjai*, Bp., 2000, Osiris.
- Bednatics Gábor, Kékesi Zoltán, Kulcsár Szabó Ernő szerk.: *Identitás és kulturális idegenség*, Bp.: Osiris 2003,
- Bednatics Gábor, Bónus Tibor szerk.: *Kulturális közegek*, 2005, Ráció.
- Bengi László, Sz. Molnár Szilvia szerk.: *Kánon és olvasás. Kultúra és közvetítés I-II*, Bp., 2002, FISZ.
- Benjamin, Walter: *Angelus novus*, Bp., 1980, Magyar Helikon.
- Biczó Gábor – Kiss Noémi szerk.: *Antropológia és irodalom*, Debrecen, 2003, Csokonai.
- Bojtár Endre: „*Hazát és népet álmodánk...*”, Bp., 2008, Tipotex.
- Bónus T., Kelemen P., Molnár G. T. szerk.: *Intézményesség és kulturális közvetítés*, Bp., 2005, Ráció.
- Czine Mihály szerk.: *A naturalizmus*, Bp., 1979, Gondolat.
- Csúry Károly, Fónagy Zoltán, Volker Munk szerk.: *Kulturtransfer und kulturelle Identität*, Wien, 2008. Praesens.
- De Man, Paul: *Olvasás és történelem*, vál. Szegedy-Maszák Mihály, Bp., Osiris, 2002.
- Doorman, Martin: *A romantikus rend*, Bp., 2006, Tipotex.

- Eagleton, Terry, *The Idea of Culture*, Oxford 2000, Blackwell.
- Felski, Rita, *The Gender of Modernity*, London, Harvard University Press 1995.
- Fried István szerk.: *Utak a komparatistikában*, Szeged, 1997, JATE.
- Fried István: *Utak és tévutak Kelet-Közép-Európa irodalmában*, Bp., Magvető, 1989.
- Fried István, Kürtösi Katalin szerk.: *A kultúrák köziség dilemmái*, 1999, SZE.
- Gurka Dezső szerk.: *A romantika terei*, Bp., 2009, Gondolat.
- Hauser Arnold: *A művészet és az irodalom társadalomtörténete*, Bp., 1968, Gondolat.
- Horváth Károly szerk.: *A romantika*, Bp., 1965, Gondolat.
- Imre László: *Műfaj történet és/vagy komparatistika*, Szeged, 2002, Tiszatáj Könyvek.
- Jauss, Hans Robert: *Studien zum Epochenwandel der ästhetischen Moderne*, Frankfurt a. M., 1990, Suhrkamp.
- Jauss, Hans Robert: *Recepcióelmélet – esztétikai tapasztalat – irodalmi hermeneutika*, kiad.
- Kulcsár-Szabó Zoltán, Bp., 1997, Osiris.
- Kabdebó Lóránt, Kulcsár Szabó Ernő, Kulcsár-Szabó Zoltán, Menyhért Anna (szerk.) *A fordítás és intertextualitás alakzatai*, Budapest, 1998.
- Kibédi Varga Áron: *Szavak, világok*, Pécs, 1998, Jelenkor Kiadó.
- Kittler, Friedrich A.: *Aufschreibesysteme 1800/1900*, München, 1995, Wilhelm Fink.
- Kocziszkó Éva: *Pán, a gondolkodók istene*, Budapest, 1998, Osiris Kiadó.
- N. Kovács Tímea (szerk.), *A fordítás mint kulturális praxis* Pécs, 2004.
- Kulcsár Szabó Ernő: *Komparatív filológia és interkulturális történetiség* = Tiszatáj 1994/8, 40-47.
- Kulcsár Szabó Ernő, Szirácz Péter szerk.: *Történelem, kultúra, medialitás*, Bp. 2003, Balassi.
- Kulcsár Szabó Ernő: *Szöveg, medialitás, filológia*, Bp. 2004, Akadémiai.
- Kulcsár Szabó Ernő, Dubravka Oraić-Tolić szerk.: *Kultur in Reflexion. Beiträge zur Geschichte der mitteleuropäischen Literaturwissenschaften*, Wien, 2008, Braumüller Verlag.
- Pók Lajos szerk.: *A szecesszió*, Bp., 1972, Gondolat.
- Poszler György: *A regény válaszútjai*, Bp., 1980
- Sélei Nóra, *A feminizmus találkozása a posztmodernnel*. Debrecen, 2006, Csokonai.
- Sötér István: *Wertherről Szilveszterig*, Bp., 1976, Szépirodalmi.
- Szegedy-Maszák Mihály: *Kubla kán és Pickwick úr*, Bp., 1982, Magvető.
- Szegedy-Maszák Mihály: *Literary canons: National and International*, Bp., 2001, Akadémiai.
- Szigeti L. László szerk. *A multikulturalitás esztétikája*, Helikon, 2002/4.
- Wéber Antal szerk.: *A szentimentalizmus*, Bp., 1981, Gondolat.

P/IR/KRM-8 A romantika és a modernség elméletei: szakszövegolvasás

7 kredit, gyakorlati jegy, kötelező, nem ismételtető

Kevés korszak (kánon) esetében figyelhető meg olyan radikális fordulat mint amilyen a romantika recepciójában – a modernségkutatásra is kihatóan – az utóbbi évtizedekben bekövetkezett (a nevek hosszan sorolhatók Manfred Franktól Paul de Manig, Ernst Behlertől Jerome McGannig). E vizsgálódások egyre inkább hatnak a hazai és nemzetközi modernségkutatásra is. Ugyanakkor általános oktatói tapasztalat, hogy az elméleti tanulmányok (olvasmányok) hasznosítása az értelmezés gyakorlatában a hallgatónál nem egyszer nehézségekbe ütközik, vagyis applikatív készségeik fejlesztése ílymódon – a „teória” és a „praxis” összefüggésének hangsúlyozásával – is szükségesnek látszik. Az alábbi szakirodalom néhány olyan fontos művet tartalmaz (sokféleségük inkább csak felvillantja a foglalkozások célját), melyek némelyike már a mesterképzésben is előkerülhetett, nem is okvetlenül a romantika-modernitás körében mozog, de a hallgatók szempontjából mindenkor aktuálisan választandó írások akár újólagos, alapos megtárgyalása és főleg a teóriák értelmezői tétjének további megvilágítása és tudatosítása mindenképpen hozzájárul a képzettség elmélyítéséhez, korszerűsítéséhez.

Szakirodalom:

- Austin, John L.: *Tetten ért szavak*, Bp., 1990, Akadémiai.
- Arisztotelész: *Poétika*, ford. Ritoók Zsigmond, kiad. Bolonyai Gábor, 1997, Pannonklett.
- Bacsó Béla szerk.: *Szöveg és interpretáció*, Bp., é. n., Cserépfalvi.
- Bahtyin, M.: *A szó esztétikája*, Bp., 1976, Gondolat.

- Barthes, R.: *A szöveg öröme*, Bp., 1996, Osiris.
- Behler, Ernst: *Klassische Ironie, romantische Ironie, tragische Ironie (Zum Ursprung dieser Begriffe)*, Darmstadt, 1972, Wissenschaftliche Buchgesellschaft
- Benjamin, Walter: *Angelus novus*, Bp., 1980, Magyar Helikon.
- Bókay Antal, Vilcsek Béla szerk.: *A modern irodalomtudomány kialakulása*, Bp., 1988, Osiris.
- Derrida, Jacques: *Grammatológia, I*, Szombathely/ Párizs/Bécs/Bp., 1991, Életünk/Magyar Műhely.
- Derrida, Jacques: *A struktúra, a jel és a játék az embertudományok diszkurzusában*. Helikon, 1994/1–2. 21–35.
- De Man, Paul: *Az olvasás allegóriái*, Szeged, 1999, Ictus/JATE
- Fabiny Tibor szerk.: *A hermeneutika elmélete. Ikonológia és Műértelmezés 3*, Szeged, 1998.
- Foucault, Michel: *A szavak és a dolgok*, Bp., 2000, Osiris.
- Fogarasi György szerk.: *A romantika tétjei*, Helikon 2000/1-2.
- Füzi Izabella, Török Ervin szerk.: *A korszakok alakzatai*, Helikon 2000/3.
- Gadamer, H-G.: *Igazság és módszer*, Bp., 1984, Gondolat.
- Genette, Gérard: *Metalepszis. Az alakzattól a fikcióig*, Pozsony, 2006, Kalligram.
- Hankiss Elemér szerk.: *Strukturalizmus I-II*, Bp., 1971.
- Hansági Ágnes, Hermann Zoltán szerk.: *Újragondolni a romantikát (Konceptiók és viták a XX. században)*, Bp., 2003, Kijárat Kiadó.
- Heidegger, Martin: *Lét és idő*, Bp., 1989, Gondolat.
- Heidegger, Martin: *A műalkotás eredete*, Bp., 1988, Európa.
- Ingarden, Roman: *Az irodalmi műalkotás*, Bp., 1977, Gondolat.
- Iser, Wolfgang: *A fiktív és az imaginárius*, Bp., Osiris.
- Jauss, Hans Robert: *Recepcióelmélet – esztétikai tapasztalat – irodalmi hermeneutika*, kiad.
- Kulcsár-Szabó Zoltán, Bp., 1997, Osiris.
- Kálmán C. György: *Az irodalom mint beszédaktus*, Bp., 1990, Akadémiai.
- Koselleck, Reinhart: *Elmúlt jövő*, Bp., 2003, Atlantisz.
- Kulcsár Szabó Ernő: *Beszédmód és horizont (Formációk az irodalmi modernségben)*, Bp. 1996, Argumentum.
- Kulcsár Szabó Ernő: *Irodalom és hermeneutika*, Bp., 2000, Akadémiai.
- Kiss Attila Attila, Kovács Sándor sk., Odorics Ferenc szerk.: *Testes könyv*, Szeged, 1996.
- Kulcsár-Szabó Zoltán: *Az olvasás lehetőségei*, Bp., 1997, JAK/Kijárat.
- Kulcsár-Szabó Zoltán: *Metapoétika*, Bp.-Pozsony, 2007, Kalligram.
- Lacan, Jaques: *A tükör-stádium*, Thalassa, 1993/2.
- Lejeune, Philippe: *Önéletírás, élettörténet, napló*, Bp., 2003, L'Harmattan.
- Lőrincz Csongor: *A líra medialitása (Hang, szöveg és intertextualitás 20. századi lírai művekben)*, Bp., 2002, Anonymus.
- McGann, Jerome: *The Romantic Ideology*, Chicago, 1983, Chicago UP.
- Nietzsche, Friedrich: *A nem-morálisan fölfogott igazságról és hazugságról*, Atheneum, 1992/3.
- Nietzsche, Friedrich: *A tragédia születése avagy görögség és pesszimizmus*, Bp., 1986, Európa.
- Nemoianu, Virgil: *The taming of Romanticism*, Cambridge (Mass.), 1984, Harvard University Press.
- Orosz Magdolna: „Az elbeszélés fonala”. *Narráció, intertextualitás, intermedialitás*, Bp., 2003, Gondolat.
- Propp, V. J.: *A mese morfológiája*, Bp., 1975, Gondolat.
- Ricoeur, Paul: *Válogatott irodalomelméleti tanulmányok*, Bp., 1999, Osiris.
- Stierle, Karlheinz: *Ästhetische Rationalität*, München, 1996, Wilhelm Fink,
- Szegedy-Maszák Mihály: „A regény, amint írja önmagát”, Bp., 1980, Tankönyvkiadó.
- Szegedy-Maszák Mihály: „Minta a szőnyegen”, Bp., 1995, Balassi.
- Thienemann Tivadar: *Irodalomtörténeti alapfogalmak*, Pécs, 1931, Danubia.
- Thomka Beáta szerk.: *Az irodalom elméletei I-V.*, 1996-97, Pécs, JPTE/Jelenkor.
- Thomka Beáta szerk.: *Narratívák 1-5*, Bp., 1998-2001, L'Harmattan.
- Žmegač, Viktor: *Der europäische Roman*, Tübingen. 1991, Niemeyer.

P/IR/KRM-9 Késő romantikus és kora modern epika

7 kredit, gyakorlati jegy, kötelező, nem ismételtető

Az előadás a 19. századi magyar regényirodalom legjelentősebb időszakát foglalja magába, s kitér a 19-20. század modernizálódó epikájának (főleg novellisztikájának) újabban egyre nagyobb érdeklődést kiváltó műveire. Tárgyalja tehát többek között Jókai Mór, Kemény Zsigmond, Eötvös József, Mikszáth Kálmán, Asbóth János, Gárdonyi Géza, Tolnai Lajos, Toldy István, Ambrus Zoltán, Petelei István, Gozdsu Elek, Tömörkény István, Thury Zoltán, Cholnoky Viktor, Cholnoky László, Lovik Károly, Justh Zsigmond, Bródy Sándor

prózáját. Nem mellőzi a korabeli európai regény, elsősorban az orosz, a francia, a német és az angol epika jelentős teljesítményével összehasonlítás szempontjait. Nagy hangsúlyt helyez a korszerű újraolvasás lehetőségeinek feltárására, így annak kimutatására, hogyan alakulnak tovább a korszak epikus teljesítményei a 20. században és akár napjaink hatástörténeti fejleményeiben. A szakirodalom – főleg az újabb eredmények kiemelése mellett – ezúttal is érzékeltetni igyekszik a témakör elméleti horizontjának néhány elemét. A téma történetiségére vonatkozó megfontolásokat az általános programleírás tartalmazza.

Szakirodalom:

- Ankersmit, Frank: *Narrativ Logic*, London, Boston, 1983, M. Nishoff.
- Bahtyin, Mihail: *A szó esztétikája*, Bp., 1976, Gondolat.
- Bal, Mieke: *Narratology*, Toronto, Buffalo, London, 1985, University Toronto Press.
- Barta János: *A pálya ívei: Kemény Zsigmond két regényéről*, Bp., 1985, Akadémiai.
- Barta János: *A pálya végén*, Bp., 1987, Szépirodalmi.
- Bednics Gábor, Eisemann György szerk.: *Induló modernség, kezdődő avantgárd*, Bp., 2006, Ráció Kiadó.
- Bényei Péter: *A történelem és a tragikum vonzásában*, Debrecen, 2007, Csokonai Könyvtár.
- Bodnár György: *A „mese” lélekvandorlása*, Bp., 1988, Szépirodalmi.
- Bori Imre: *A modern magyar irodalom irányai I-II*, Újvidék, 1985, Forum.
- Broich, Ulrich, Pfister, Manfred hrsg.: *Intertextualität*, Tübingen, 1985, Niemeyer.
- Cooper, Thomas: *Shifts in style and perspective in Zsigmond Kemény's The fanatics*, Hungarian Studies 2002/2, 277-284.
- Csáky, Moritz, Stachel, Peter szerk.: *Speicher des Gedächtnisses*, Wien, 2000, Passagen.
- Csűrös Miklós: *„Lesz idő, hogy visszatérhet” (Jegyzetek Arany János és a századforduló korszerűségéről)*, Bp., 1994, Kráter.
- Dávidházi Péter: *Per passivam resistentiam (Változatok hatalom és írás témájára)*, Bp., 1998, Argumentum.
- De Man, Paul: *Az olvasás allegóriái*, Szeged, 1999, Ictus/JATE.
- De Man, Paul: *Olvasás és történelem*, vál. Szegedy-Maszák Mihály, Bp., Osiris, 2002.
- Derrida, Jacques: *Grammatológia, I*, Szombathely/ Párizs/Bécs/Bp., 1991, Életünk/Magyar Műhely.
- Diószegi András: *Megmozdult világban*, Bp., 1967, Szépirodalmi.
- Dobos István: *Alaktan és értelemzéstörténet*, Debrecen, 1995, Csokonai Könyvtár.
- Eisemann György szerk.: *A kánon peremén*, Bp., 1998, ELTE.
- Eisemann György: *Mikszáth Kálmán*, Bp., 1998, Korona.
- Fábri Anna: *Jókai-Magyarország*, Bp., 1991, Skiz.
- Fenyvesi Ottó, Gécz János, Mátis Livia szerk.: *Vár ucca 17*, 1993/1, Veszprém.
- Fried István: *Öreg Jókai nem vén Jókai*, Bp, 2003, Ister.
- Foucault, Michel: *A szavak és a dolgok*, Bp., 2000, Osiris.
- Genette, Gérard: *Metalepszis. Az alakzattól a fikcióig*, Pozsony, 2006, Kalligram.
- Gergye László: *Az arckép mágiája. A magyar művészregény a XIX. és a XX. század fordulóján*, Bp., 2004, Universitas kiadó.
- Gyáni Gábor: *Emlékezés, emlékezet és a történelem elbeszélése*, Bp., 2000, Napvilág.
- Hajdu Péter: *Csak egyet, de kétszer. A Mikszáth-próza kérdései*, Budapest/Szeged, 2005, Gondolat/Pompeji.
- Hansági Ágnes: *Az Ixióon-szindróma (Identitás és kánon a romantikában és a modernségben)*, Bp., 2006, Ráció.
- Hansági Ágnes, Hermann Zoltán szerk.: *„Mester Jókai”*, Bp., 2005, Ráció.
- Hász-Fehér Katalin: *A vígjáték és a regény párbeszéde (Mikszáth Kálmán: A Noszty fiú esete Tóth Marival)*. Tiszatáj 1997/1, Diákmelléklet.
- Heller Ágnes: *Mi a történelmi regény?*, Alföld 2009/3, 56-75.
- Herczeg Gyula: *A XIX. századi magyar próza stílusformái*, Bp., 1981, Tankönyvkiadó.
- Hites Sándor: *A múltnak kútja*, Bp., 2004, JAK/Ulpus ház.
- Hites Sándor: *Még dadogtak, amikor ő megszólalt. Jósika Miklós és a történelmi regény*. Bp., 2007, Universitas.
- Horváth János: *Tanulmányok*, Bp., 1956, Akadémiai.
- Horváth Zoltán: *Magyar századforduló*, Bp., 1974, Gondolat.
- Imre László: *Műfajok létformája XIX. századi epikánkban*, Debrecen, 1996, Csokonai Könyvtár.
- Ipolyi Arnold: *A történelem és a magyar történeti szellem*, Századok, 1885/VIII, 1-21.
- Iser, Wolfgang: *Das Fiktive und das Imaginäre*, Frankfurt/M, 1995, Suhrkamp.
- Jauss, Hans Robert: *Studien zum Epochenwandel der ästhetischen Moderne*, Frankfurt a. M., 1990, Suhrkamp.
- Kenyeres Zoltán: *A lélek fényűzése*, Bp., 1983, Szépirodalmi.
- Kiczenko Judit, Thimár Attila szerk.: *Levél, író, irodalom. A levéltudomány történetéről és elméletéről*, Piliscsaba, 2000, PPKE BTK.

- Kittler, Friedrich A.: *Aufschreibesysteme 1800/1900*, München, 1995, Wilhelm Fink.
- Koselleck, Reinhart: *Elmúlt jövő*, Bp., 2003, Atlantisz.
- Kovács Árpád szerk.: *A regény nyelvei. Az első veszprémi regénykollokvium*, Bp., 2005, Argumentum; *A regény és a trópusok. A második veszprémi regénykollokvium*, Bp., 2006, Argumentum.
- Z. Kovács Zoltán: *Értelmezés és etika*, Literatura 2006/1, 23-37.
- Kulcsár Szabó Ernő: *Beszédmód és horizont (Formációk az irodalmi modernségben)*, Bp. 1996, Argumentum.
- Kulcsár Szabó Ernő: *Irodalom és hermeneutika*, Bp., 2000, Akadémiai.
- Kulcsár Szabó Ernő: *Szöveg – medialitás – filológia*, Bp., 2004, Akadémiai.
- Kulcsár-Szabó Zoltán: *Hagyomány és kontextus*, Bp., 1998, Universitas.
- Lachmann, Renate: *Gedächtnis und Literatur*, Frankfurt/M, 1990, Suhrkamp.
- Lejeune, Philippe: *Önéletírás, élettörténet, napló*, kiad. Z. Varga Zoltán, ford. Bárdos Zsuzsanna et. al., Bp., 2003, L'Harmattan.
- Lőrinczy Huba: *Szépségvágy és rezignáció*, Bp., 1984, Magvető.
- Martinkó András: *Teremtő idők*, Bp., 1977, Szépirodalmi.
- Mányoki Endre szerk.: *Cholnoky László*, Vár ucca 17, 1997/3.
- Mezei József szerk.: *Tanulmányok a XIX. század második feléről*, Bp., 1983, ELTE.
- Milián Orsolya szerk.: „A Noszty fiú esete Tóth Marival”, Bp./Szeged, 2008, Gondolat/Pompeji.
- Nagy Miklós: *Kemény Zsigmond*, Bp., 1972, Szépirodalmi.
- Nagy Miklós: *Jókai Mór*, Bp., 1999, Krónika Nova.
- Németh G. Béla: *Létharc és nemzetiség (Irodalom- és művelődéstörténeti tanulmányok)*, Bp., 1976, Magvető.
- Németh G. Béla: *Századutóról – századelőről (Irodalom- és művelődéstörténeti tanulmányok)*, Bp., 1985, Magvető.
- Németh László: *Az én katedrám*, Bp., 1975, Magvető/Szépirodalmi.
- Orosz Magdolna: „Az elbeszélés fonala”. *Narráció, intertextualitás, intermedialitás*, Bp., 2003, Gondolat.
- Pozsvai Györgyi: *Visszanéző tükrökben. Az Álmodók álmodója ezredvégi olvasata*, Bp., 1998, Argumentum.
- Propp, V. J.: *A mese morfológiája*, ford. Soproni András, Bp., 1975, Gondolat.
- Ricoeur, Paul: *Válogatott irodalomelméleti tanulmányok*, vál. Szegedy-Maszák Mihály, ford. Angyalosi Gergely et. al., Bp., 1999, Osiris.
- Sötér István: *Nemzet és haladás (Irodalmunk Világos után)*, Bp., 1963, Akadémiai.
- Sötér István: *Félkör (Tanulmányok a XIX. századról)*, Bp., 1979, Szépirodalmi.
- T. Szabó Levente: *Mikszáth, a kételkedő modern (Történelmi és társadalmi reprezentációk Mikszáth Kálmán prózapoétikájában)*, Bp., 2007, L'Harmattan Kiadó.
- Szajbély Mihály: *Álmodók álmodói (Irodalomtörténeti tanulmányok)*, Bp., 1997, Magvető.
- Szajbély Mihály: *A nemzeti narratíva szerepe a magyar irodalmi kánon alakulásában Világos után*, Bp., 2005, Universitas.
- Szegedy-Maszák Mihály: *Kemény Zsigmond*, Bp., 1989.
- Szegedy-Maszák Mihály: „Minta a szönyegen”: *A műértelmezés esélyei*, Bp., 1995, Balassi.
- Szegedy-Maszák Mihály, Hajdu Péter szerk.: *Romantika: világkép, művészet, irodalom*, Bp., 2001.
- Szerb Antal: *Magyar irodalomtörténet*, Bp., 1959 [1934], Magvető.
- Szilasi László: *A selyemgubó és a „bonczoló kés”*. Bp., 2000, Osiris/Pompeji.
- Szilasi László: *A Kopereczky-effektus*, Pécs, 2000, Jelenkor.
- Szilágyi Márton: *Határpontok*, Bp., Ráció Kiadó, 2007.
- Szilágyi Zsófia: *Műfaj és szövegtér (A tót atyafiak – A jó palócok értelmezéséhez)*, ItK 1998/3-4, 514-534.
- Szörényi László: „Multaddal valamit kezdeni”, Bp., 1989, Magvető.
- Szörényi László: „Álmaim is voltak, voltak...” *(Tanulmányok a XIX. századi magyar irodalomról)*, Bp., 2004, Akadémiai.
- Takáts József szerk.: *A magyar irodalmi kánon a XIX. században*, Bp., 2000, Kijárat.
- Tarjányi Eszter: *Mikszáth Kálmán esete a detektívtörténettel*, Literatura 2005/1, 50-78.
- Tedeschi Mária: *Hagyomány és újítás ötvözdése Cholnoky Viktor művészetében*, It 1984, 78-98.
- Thomka Beáta: *A pillanat formái*, Ujvidék, 1986, Forum.
- Tiszatáj 1967/2, 2004/4 [tematikus számok a történelmi regényről].
- Vargha Kálmán: *Álom, szecesszió, valóság*, Bp., 1973, Magvető.
- S. Varga Pál: *A pásztortűz lángja. Az eposz és a regény őrségváltásának néhány vonása a magyar irodalomban*, Hitel, 1999/7, 88-101.
- S. Varga Pál: *A nemzeti költészet csarnokai (A nemzeti irodalom fogalmi rendszerei a 19. századi magyar irodalomtörténeti gondolkodásban)*, Bp., 2005, Balassi.
- White, Hayden: *A történelem terhe*, ford. Berényi Gábor, Braun Róbert, Heil Tamás, John Éva, Bp., 1997, Osiris.

P/IR/KRM-10 Késő romantikus és kora modern líra

7 kredit, gyakorlati jegy, kötelező, nem ismételtető

A kurzus az 1850-es évektől mintegy a Nyugat indulásáig terjedő periódus líratörténetével foglalkozik. A hazai fejlemények mellett a világirodalmi tendenciákra is figyel. A késő romantika tekintetében kitér Arany János, Vajda János, Tompa Mihály, Vörösmarty Mihály költészetére, míg a kora modernitást elsősorban Reviczky Gyula, Komjáthy Jenő, Czöbel Minka, Vargha Gyula képviseli, de a történetiség szempontjának érvényesülése megkívánja, hogy az induló Ady Endre, Babits és Kosztolányi lírája is érintőlegesen szóba kerüljön. Az előadás a korábbi kánonok, köztük a „nemzeti klasszicizmus” elméletének olyan dekonstruálására-átépítésére vállalkozik, mely a 20. század (későmodern-posztmodern) tapasztalatok szerint teheti napjaink számára is megszólalóvá irodalmi hagyományunk azon jelenségeit, melyek mára elég messzire távolodtak a legújabb kommunikációs rendszerek használóinak világától. A téma történetiségére vonatkozó megfontolásokat az általános programleírás tartalmazza.

Szakirodalom:

- Babits Mihály: *Irodalmi problémák*, Bp., 1917, Athenaeum.
- Baránszky Jób László: *Arany lírai formanyelvének fejlődéstörténeti helye*, Bp., 1957, Akadémiai.
- Barta János: *Arany János és kortársai I-II*, kiad. Imre László, Debrecen, 2003, Kossuth Egyetemi Kiadó.
- Bednancs Gábor, Bengi László, Kulcsár Szabó Ernő, Szegedy Maszák Mihály szerk.: *Hang és szöveg (Költésztörténeti kérdések a lírai modernségben)*, Bp., 2003, Osiris.
- Bori Imre: *A modern magyar irodalom irányai I-II*, Újvidék, 1985, Forum.
- Csűrös Miklós: *„Lesz idő, hogy visszatérhet” (Jegyzetek Arany János és a századforduló korszerűségéről)*, Bp., 1994, Kráter.
- Dávidházi Péter: *Hunyt mesterünk (Arany János kritikusi öröksége)*, Bp., 1992, Argumentum.
- De Man, Paul: *Az olvasás allegóriái*, Szeged, 1999, Ictus/JATE.
- De Man, Paul: *Olvasás és történelem*, vál. Szegedy-Maszák Mihály, Bp., Osiris, 2002.
- Erdélyi János *válogatott művei*, kiad. T. Erdélyi Ilona, Bp., 1986, Szépirodalmi.
- Fogarasi György szerk. *A romantika tétjei*, Helikon 2000/1-2.
- Füzi Izabella, Odorics Ferenc szerk.: *A rom*, Szeged, 2003, Gondolat/Pompeji.
- Gergye, László: *Vajda János viszonya Petőfi Sándor örökségéhez. A Sirámok című dalciklus tanulságai*. Irodalomtörténet 1984, 700-710.
- Gyulai Pál: *Válogatott művei*, kiad. Kovács Kálmán, ifj. Kovács Kálmán. Bp., Szépirodalmi, 1989.
- Halász Gábor: *Válogatott írásai*, Bp., 1977, Magvető.
- Hansági Ágnes: *Az Ixióon-szindróma (Identitás és kánon a romantikában és a modernségben)*, Bp., 2006, Ráció.
- Horváth János: *Tanulmányok*, Bp., 1956, Akadémiai.
- Horváth János: *A magyar irodalom fejlődéstörténete*, Bp., 1976, Akadémiai.
- Horváth János: *Aranytól Adyig*, Bp., 1921, Pallas.
- Horváth Károly, Lukácsy Sándor, Szörényi László szerk.: *„Ragynak tettei...” (Tanulmányok Vörösmartyról)*, 1975, Székesfehérvár.
- Horváth Iván: *A vers*, Bp., 1991, Gondolat.
- Imre László: *A nemzeti klasszicizmus koncepciója – egykor és ma*, Irodalomtörténet, 2004/1, 75-82.
- Jauss, Hans Robert: *Studien zum Epochenwandel der ästhetischen Moderne*, Frankfurt a. M., 1990, Suhrkamp.
- Keresztury Dezső: *„S mi vagyok én...” (Arany János 1817-1856)*, Bp., 1967, Szépirodalmi.
- Keresztury Dezső: *„Csak hangköre más” (Arany János 1857-1882)*, Bp., 1987, Szépirodalmi.
- Kappanyos András: *Közelítések az Előszóhoz*, Irodalomtörténeti Közlemények, 1990, 539-557.
- Karátson Gábor: *Baudelaire ajándéka*, Pécs, 1994, Jelenkor.
- Kecskés András: *A magyar verselméleti gondolkodás története (A kezdetektől 1898-ig)*, Bp., 1991, Akadémiai.
- Kiss Antal: *Arany János moza-ikon (Sóhajversek?)*, Iskolakultúra 1999/2, 93-97.
- Komlós Aladár: *A magyar költészet Petőfitől Adyig*, Bp., 1959, Gondolat.
- Komlós Aladár: *A szimbolizmus és a magyar líra*, Bp., 1965, Akadémiai.
- Korompay H. János: *A „jellemzetes” irodalom jegyében (Az 1840-es évek irodalomkritikai gondolatvilága)*, Bp., 1998, Akadémiai/Universitas.
- Kosztolányi Dezső: *Nyelv és lélek*, Bp., Szépirodalmi, 1971.
- Kristeva, Julia: *Die Revolution der poetischen Sprache*, Frankfurt a. M., 1978.
- Kulcsár Szabó Ernő: *Beszédmód és horizont (Formációk az irodalmi modernségben)*, Bp. 1996, Argumentum.
- Lőrincz Csongor: *Elégia és búcsú mint emlékezet a nyelvben (Arany, Mörike, Vörösmarty)*, Irodalomtörténet, 2005/1, 54-64.

- Margócsy István: „...ikerszülöttek, egymás kiegészítői...” (*Petőfi és Arany kettős kultusza és kettős kanonizációja*), Irodalomtörténeti Közlemények 2003/4-5, 442-269.
- Martinkó András: *Teremtő idők*, Bp., 1977, Szépirodalmi.
- Mesterházy Balázs: *Gondolatiság, ideológia, retorika (Vörösmarty)*, Literatura 1999/1, 48-60.
- Milbacher Róbert: „...földben állasz mély gyököddel...” (*A magyar irodalmi népiesség genezisének akkulturációs metódusa és póriás hagyományának vázlatja*), Bp., Osiris, 2000.
- Menke, Bettine: *Prosopopoiia (Stimme und Text bei Brentano, Hoffmann, Kleist und Kafka)*, München, 2000, Wilhelm Fink.
- Mezei József szerk.: *Vázlatok Arany Jánosról*, Bp., 1979, ELTE.
- Németh G. Béla: *Mű és személyiség (Irodalmi tanulmányok)*, Bp., 1970, Magvető.
- Németh G. Béla szerk.: *Az el nem ért bizonyosság (Elemzések Arany lírájának első szakaszából)*, Bp., 1972, Akadémiai.
- Németh G. Béla: *Létharc és nemzetiség (Irodalom- és művelődéstörténeti tanulmányok)*, Bp., 1976, Magvető.
- Németh G. Béla: *Századutóról – századelőről (Irodalom- és művelődéstörténeti tanulmányok)*, Bp., 1985, Magvető.
- Németh László: *Az én katedrám*, Bp., 1975, Magvető/Szépirodalmi.
- Nyilasy Balázs: *Arany János*, Bp., 1998, Korona.
- Palkó Gábor: *A modernség alakzatai*, Bp., 2004, Ulpius ház.
- Péterfy Jenő: *Válogatott művei*, kiad. Sötér István, Bp., 1983, Szépirodalmi.
- Rohonyi Zoltán: „Úgy állj meg itt, pusztán” (*Közelítés XIX. századi irodalmunkhoz*), Bp., 1996, Balassi.
- Rónay György: *Petőfi és Ady között (1848-1899)*, Bp., 1958, Szépirodalmi.
- J. Soltész Katalin: *Arany János verselése*, Bp., 1987, Akadémiai.
- Sötér István: *Nemzet és haladás (Irodalmunk Világos után)*, Bp., 1963, Akadémiai.
- Sötér István: *Félkör (Tanulmányok a XIX. századról)*, Bp., 1979, Szépirodalmi.
- Szajbély Mihály *A nemzeti narratíva szerepe a magyar irodalmi kánon alakulásában Világos után*, Bp., 2005, Universitas.
- Szegedy-Maszák Mihály: *Világkép és stílus (Történeti-poétikai tanulmányok)*, Bp., 1980, Magvető.
- Szegedy-Maszák Mihály: *Arany lírájának változó megítéléséről*, Irodalomtörténeti Közlemények 1981, 561-580.
- Széles Klára: *Vajda János*, Bp., 1982, Gondolat.
- Szerb Antal: *Magyar irodalomtörténet*, Bp., 1959 [1934], Magvető.
- Szilágyi Márton: *Lisznyai Kálmán (Egy 19. századi írói életpálya társadalomtörténeti tanulságai)* = Bp., 2001, Argumentum.
- Szili József: „Arany hogy istenül” (*Az Arany-líra posztmodernsége*), Bp., 1996, Argumentum
- Szili József: „Légy, ha bírsz, te »világköltő«...” (*A magyar líra a XIX. század második felében*), Bp., 1998, Balassi.
- Szörényi László: „Multaddal valamit kezdeni”, Bp., 1989, Magvető.
- Szörényi László: „Álmaim is voltak, voltak...” (*Tanulmányok a XIX. századi magyar irodalomról*), Bp., 2004, Akadémiai.
- Szűcs Zoltán Gábor, Vaderna Gábor szerk.: *Nimpholeptusok (Test, kánon, nyelv és költőiség a romantikában)*, Bp., 2004, L'Harmattan.
- Takáts József szerk.: *A magyar irodalmi kánon a XIX. században*, Bp., 2000, Kijárat.
- Takáts József szerk.: *Vörösmarty és a romantika*, Budapest/Pécs, 2001, Művészetek Háza/OSZMI.
- Tamás Attila: *Költői világképek fejlődése Arany Jánostól József Attiláig*, Bp., 1964, Akadémiai.
- Tarjányi Eszter: *Irodalmi viaskodások (Arany János és az 1850-es évek költői csoportosulásai)*, Irodalomtörténeti Közlemények 2004/3, 292-334.
- Varga Balázs: *Arany János játéka*, Bp., 1994, Enciklopédia.
- S. Varga Pál: *A gondviselэшhittől a vitalizmusig (A magyar líra világképének alakulása a XIX. század második felében)*, Debrecen, 1994, Csokonai.
- S. Varga Pál: *A nemzeti költészet csarnokai (A nemzeti irodalom fogalmi rendszerei a 19. századi magyar irodalomtörténeti gondolkodásban)*, Bp., 2005, Balassi.
- Várkonyi Nándor: *A modern magyar irodalom*, Pécs, 1928, Danubia.
- Veres András: *Művek, pályák, nemzedékek (Másfél száz év magyar irodalma. 1780-1944)*, Bp., 1999, Krónika Nova.
- Weiss János: *Mi a romantika?* Pécs, 2000, Jelenkor.
- Zentai Mária: *Vörösmarty: Az emberek*, Irodalomtörténeti közlemények 1986, 97-106.

P/IR/KRM-11–16 Disszertációs témakonzultáció 1–6.

7 kredit, gyakorlati jegy, kötelező, nem ismételtető

A témavezetővel a disszertáció tárgyában folytatott rendszeres konzultáció, tematikáját és követelményeit a témavezető határozza meg a disszertáció készítéséhez szükséges egyéni kutatómunka igényei és előrehaladása alapján.

Értékelési, ellenőrzési szabályok: Az iskolarendszerű képzési modulban teljesített kurzusok értékelése ötfokozatú (1–5) osztályzatokkal, a tudományos modulban kétfokozatú (teljesítette/ nem teljesítette) szöveges értékeléssel, az oktatói munka kétfokozatú szöveges értékeléssel történik. A tudományos modulban teljesített tanegységekhez tartozó teljesítéseket a doktorandusz témavezetője részletesen ellenőrzi.